

De magie van wachten op die eerste bloem

GMF op zoek naar een duurzaam boeket

Hoe ziet een duurzame bloemen-sector eruit? GMF gaat op zoek naar antwoorden bij Paulien Verhaest van Blommm en Veerle Campens van Miraflores.

txt_Anke de Sagher pix_Nathalie Samaes, Freepik

Januari. De deurbel gaat. Als ik open doe, krijg ik een grote bos bloemen van Bloomon in mijn handen gestopt. Ze zijn prachtig. Toch voelt het wrang, dit cadeau. Want bloemen als deze slopen energie en water.

Zo komt een kwart van de winterbloemen van deze bloemenleverancier uit Kenia. Als je weet dat slechts 59% van de Kenianen toegang heeft tot drinkbaar water, hoe fair is het dan om de aanwezige watervoorraden te gebruiken voor het boeket dat ik nu in mijn handen hou?

Bovendien worden die bloemen per vliegtuig naar Schiphol verstuurd. Qua CO₂-emissies kan dat wel tellen. Is het dan beter lokale bloemen aan te kopen? Niet noodzakelijk. De koolstofvoetafdruk van bloemen die gekweekt worden in verwarmde, Nederlandse kassen is namelijk nog groter.

Daarnaast zorgt het toevoegen van meststoffen en pesticiden in de klassieke bloemensector voor vervuiling op grote schaal. Volgens

Paulien – Blommm

'Natuurlijk vragen mensen tulpen in de winter als je ze wijsmaakt dat half januari het tulpenseizoen start'

cijfers van Milieucentraal worden in de Nederlandse sierteelt 30 kg bestrijdingsmiddelen per hectare gebruikt voor snijbloemen onder glas. Ter vergelijking: voor groenten onder glas is dat 12 kg/ha. Bovendien hebben bloemen in een kas minder bestrijdingsmiddelen nodig: in open velden ligt het verbruik dus hoger. Bij bloemen zijn er geen residu-eisen (hoeveel restanten van beschermingsmiddelen mogen achterblijven) zoals bij groenten en fruit. Dit speelt mee in het overmatig gebruik van deze middelen in de bloemensector én in het

gebrek aan transparantie over het gebruik ervan, zeker wat betreft bloemen uit het buitenland. In landen als Kenia of Ecuador zijn de regels namelijk een pak minder streng dan in Europa.

'Het is zo jammer,' zegt Paulien Verhaest van het Gentse Blommm, de eerste bloemenwinkel in de Benelux met een biolabel. 'Een boeket zou vreugde moeten brengen, troost moeten bieden, of dienen om in schoonheid afscheid te nemen van een geliefde. Maar eens ik wist ten koste waarvan zo'n boeket gaat... Daar is helemaal niets moois aan.'

Veerle en Vanessa – Miraflores

Het is de reden dat ze Blommm oprichtte, vertelt ze bij een kop dampende koffie in haar nieuwe zaak aan de Krommewal. Blommm is missiegedreven, in plaats van winstgedreven. 'Tets wat je anno 2023 eigenlijk van de ganse sector zou mogen verwachten,' zegt ze. Met blinkende ogen vertelt ze me over die missie: de sector verduurzamen. Maar hoe doe je dat?

Vraag en aanbod

Ten eerste werkt Verhaest met een heel ander concept dan de klassieke florist. Het klassieke systeem is er één van vraag en aanbod, maar die vraag wordt sterk gestuurd door marketing. 'Natuurlijk vragen mensen tulpen in de

winter als je ze wijsmaakt dat half januari het tulpenseizoen start.' Zelf werkt ze enkel met wat het veld te bieden heeft. Dat houdt noodzakelijkerwijs ook een winterstop in. Is dat geen doodsteek voor de kleinhandel? 'Het antwoord ligt in diversifiëren,' zegt Verhaest. Ze verkoopt 's winters droogbloemen en kamerplantjes, stelt kruideninfusies samen en biedt workshops aan. 'Als er 's winters geen snijbloemen zijn, dan is dat zo. Bovendien heeft het best iets magisch, dat wachten op die eerste bloem. Een beetje zoals uitkijken naar Kerstmis,' glundert ze.

Biologische teelt

Dat diversifiëren is ook op het veld noodzakelijk, zeker in de biologische teelt, weet Veerle Campens van Miraflores, die bloemen teelt op haar veld in Zomergem. 'Een variëteit aan bloemen helpt de verspreiding van ziektes en plagen tegengaan. Bovendien biedt dat een buffer tegen klimaatverandering: door meer verschillende soorten te telen, kunnen we ook in extremere weersomstandigheden bloemen aanbieden.' Aandacht voor de bodem is hierin belangrijk. 'Met grootschalig gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen, put je op de lange termijn je bodem uit en maak je alle organis-

men stuk. Ik werk hard aan een veerkrachtige bodem die mijn planten gezond houdt en in de zomer tegen een stootje kan.' Dat doet Campens onder andere door te mulchen en de bodem zo min mogelijk te bewerken. Het vergt een andere manier van telen dan in de klassieke sector, maar trekt meer insecten en zorgt voor een robuustere grond vol gezonde organismen.

Wetgeving

Niet enkel kleinhandel en telers moeten hun aanpak wijzigen, ook de politiek moet mee. 'Vaak wil een consument wel een duurzame keuze maken, maar wordt hij niet correct ingelicht,' zucht Verhaest. Bij Blommm komt elke bloem van een Vlaams veld. Bij de klassieke florist of supermarkt is het raden naar de herkomst, want er is geen wettelijke verplichting om dat te vermelden, zoals dat bij groenten en fruit wel moet. 'De consument heeft recht op die informatie, zodat hij zelf een keuze kan maken.'

Voor mij is die keuze alvast gemaakt. Ik hoef geen uit Kenia geïmporteerde bloemen vol pesticiden op Valentijn. En mijn volgende boeket mag gerust een stuk minder bombastisch. Ik kijk er alvast naar uit, met dezelfde magische verwachting als Kerstmis.

ontdek

